

Warszawa, 11 lutego 2016 roku

LIST OTWARTY DO PANA PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

Szanowny Pan

Andrzej Duda

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej

Zwracamy się do Pana Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z apelem o wycofanie się z postępowania w sprawie odebrania prof. Janowi Tomaszowi Grossowi Krzyża Kawalerskiego Orderu Zasługi Rzeczypospolitej.

Uważamy za dalece niestosowne traktowanie tego rodzaju szykaną człowieka i Polaka, którego -łamiając prawo - pozbawiono w roku 1969 obywatelstwa, następnie w wolnej Polsce uhonorowano odznaczeniem przeznaczonym dla ludzi, którzy swoją działalnością wnieśli wybitny wkład we współpracę łączącą Rzeczpospolitą Polską z innymi państwami i narodami. Naprawiając krzywdę z roku 1969, potwierdzono w 2009r obywatelstwo Jana Tomasza Grossa, nie po to, by teraz karać go i upokarzać bez jasno sformułowanego powodu. Tak się po prostu nie robi.

Jeżeli odznaczenie, które prof. Gross formalnie otrzymał za niepodważalne „wybitne zasługi w nauce”, miało by być odebrane, oznaczałoby to zakwestionowanie znaczenia jego wieloletnich badań o Polsce i Europie Środkowej - m.in. prac o Armii Polskiej na Wschodzie, o sowietyzacji kresów wschodnich, o polskich dzieciach zsyłanych na Sybir, o Polsce pod dwiema okupacjami - które publikowane były w prestiżowych wydawnictwach amerykańskich jako opracowania pionierskie.

Nie jest także tajemnicą, że nadane prof. Grossowi odznaczenie było formą uznania i podziękowania za jego wieloletnią działalność opozycyjną, począwszy od wydarzeń Marca 1968, kiedy spędził 5 miesięcy w areszcie śledczym, poprzez zbieranie funduszy w roku 1976 na organizowaną przez KOR akcję pomocy robotnikom Radomia i Ursusa. Profesor Gross pomagał również w założeniu kwartalnika „Aneks” i w powstawaniu licznych publikacji w drugim obiegu. Próba symbolicznego zmazania jego zasług także w tej płaszczyźnie, po prostu byłaby nieprzyzwoita.

Uważamy także, że uruchomienie precedensu odbierania przyznanych uprzednio odznaczeń, z czym wiąże się arbitralna ocena często całego czyjegoś życia, osłabia autorytet państwa

i rangę przyznawanych odznaczeń. Prowadzi w atmosferze niedomówień do zastąpienia dyskusji nad naukowymi hipotezami ideologicznym osądem osoby.

Znamy wszyscy Norwidową frazę: „Czy ten ptak kala gniazdo, co je kala, / Czy ten, co mówić o tym nie pozwala?”. Przywołajmy dalszy fragment wiersza:

„Czy ten żył za mnie, co nie zna mej winy,

Czy ów, co nawet zna onej przyczyny?

Jaka różnica między oskarżeniem,

Z-niesieniem, klątwą, albo przemienieniem? -

I jak te rzeczy do siebie się mają,

I czy sądzący, ucząc się jej, zna ją?”

Z wyrazami głębokiego szacunku należnego Prezydentowi Rzeczypospolitej

Bogdan Białek, prezes Stowarzyszenia im. Jana Karskiego, współprzewodniczący Polskiej Rady Chrześcijan i Żydów,

Henryk Wujec, wiceprzewodniczący Międzynarodowej Rady Oświęcimskiej

Prof dr hab. Barbara Engelking-Boni, przewodnicząca Międzynarodowej Rady Oświęcimskiej

Paula Sawicka, wiceprezesa Stowarzyszenia Przeciw Antysemityzmowi i Ksenofobii Otwarta Rzeczpospolita

Prof. dr hab. Jerzy Jedlicki, honorowy przewodniczący Rady Stowarzyszenia "Otwarta Rzeczpospolita"

Joanna Sobolewska-Pyz, przewodnicząca Stowarzyszenia "Dzieci Holokaustu" " w Polsce

Dr hab Tomasz Prot, profesor emerytowany Politechniki Radomskiej, członek Stowarzyszenia "Dzieci Holokaustu" w Polsce

Elżbieta Magenheim, przewodnicząca Stowarzyszenia Drugie Pokolenie - Potomkowie Ocalałych z Holokaustu.

Jacek Młynarski, członek Stowarzyszenia Drugie Pokolenie - Potomkowie Ocalałych z Holokaustu.

Anna Dodziuk, członkini Stowarzyszenia Drugie Pokolenie - Potomkowie Ocalałych z Holokaustu.

Tomasz Kuncewicz, dyrektor Centrum Żydowskiego w Oświęcimiu

Prof dr hab Dariusz Stola, dyrektor Muzeum Historii Żydów Polskich "Polin"

Sergiusz Kowalski, przewodniczący Żydowskiego Stowarzyszenia B'nai B'rith w Rzeczypospolitej Polskiej

Jan Woleński, prof.dr hab., przewodniczący Komitetu Etyki w Nauce PAN

dr Agnieszka Haska, Centrum Badań nad Zagładą Żydów przy IFiS PAN

Prof. dr hab Bogdan de Barbaro, psychiatra, członek Polsko-Izraelskiego Towarzystwa Zdrowia Psychicznego

Konstanty Gebert, dziennikarz, działacz opozycji demokratycznej w czasach PRL

Seweryn Blumsztajn, dziennikarz, współzałożyciel Komitetu Obrony Robotników, działacz opozycji emokratycznej w czasach PRL

Piotr Szwajcer, wydawca, współpracownik KOR, członek kierownictwa działającej poza cenzurą Niezależnej Oficyny Wydawniczej,

Irena Wiszniewska, dziennikarka, w latach 90. korespondentka belgijskich i francuskich mediów,

Katarzyna Weintraub - dziennikarka, Berlin

Julian Pyz, emeryt

Marta Petruszewicz, Professor Emerita Modern History City University of New York,
Profesore di Storia Università della Calabria

Prof. zw. dr hab Eliza Dąbrowska - Prot

Ewa i Józef Duriaszowie, emeryci

Gerard van Kooten, Holandia

Prof dr. hab Stanisław Krajewski, filozof